

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ОРФЕЙ 1947”

с. Ерма река 4997, ул. „Иван Вазов” № 25
община Златоград, област Смолян

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящия устав е приведен в съответствие с измененията и допълненията на Закона за народните читалища, обнародвани в ДВ, брой 42 от 5 юни 2009 г.

Чл. 2. Народно читалище „Орфей” 1947 г. е публична Общинска собственост, предоставена на читалищното настоятелство за безвъзмездно ползване, стопанисване и управление.

Чл. 3. Читалището е правоприменник на първоначалното читалище създадено през 1947 г. и е новоучредено на 05.12. 1996 г.

Чл. 4. Наименованието на читалището е „Орфей” 1947 г. и се изписва на български език.

Чл. 5. Седалището на читалище „Орфей” 1947 г., е в село Ерма река, община Златоград.

Чл. 6. Адресът на читалището е: с.Ерма река, п.к 4997 ул. „Иван Вазов” № 25 .

Чл. 7. Читалището е самоуправляваща се българска културно-просветна организация по местоживееене, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. То се изгражда върху принципите на учредяване, членство, доброволността, демократизма и автономността.

Чл. 8. Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички български граждани без ограничение за възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 9. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. Качество на юридическо лице придобива с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел в окръжния съд.

Вписването в регистъра на окръжния съд се извършва в 14-дневен срок, по писмено заявление от настоятелството, към което се прилагат:

1. протоколът от общото събрание на членовете (учредителите);
2. уставът на читалището, подписан от членовете на читалището (учредителите);
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето,представляващо читалището и валидният печат на читалището.

Чл. 10. В 7-дневен срок от вписването на читалището в регистъра на окръжния съд, читалищното настоятелство подава заявление за вписване в публичния регистър на народните читалища към министъра на културата.

В заявлението се изписват наименованието на читалището, седалището, източникът на първоначалното финансиране, името на лицето, което представлява читалището, ЕИК по БУЛСТАТ.

Към заявлението се прилага устава на читалищната организация.

Чл. 11. Всяка промяна в наименованието и седалището на читалището, източника на

първоначалното му финансиране, уставът, имената на членовете на настоятелството и проверителната комисия, името и длъжността на лицето представляващо читалището се заявява в **14-дневен срок в окръжния съд от възникването и.**

Чл. 12. Читалището **няма право** да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

- 1. за хазартни игри и ношни заведения;**
- 2. за дейност на религиозни общности, политически партии и организации;**
- 3. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.**

Чл. 13. Мнения, предложения, заявления и жалби на членове на читалището и на граждани се приемат само в писмен вид, когато не се провежда общо събрание на членовете на читалището.

Читалищното настоятелство е длъжно да отговори писмено в 14-дневен срок от завеждането.

Мненията и предложенията нямат задължителен характер, ако не са в съответствие с целта и основните дейности на читалището и противоречат на закона за народните читалища.

Чл. 14. Читалището се представлява от председателя.

ГЛАВА ВТОРА ЦЕЛ И ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 15. Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитание и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

Чл. 16. За постигане на целта, читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотека, читалня, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на школи, кръжоци, курсове, кино и видео показ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство;
6. предоставяне на компютърни и интернет услуги;

Чл. 17. Да развива и допълнителна стопанска дейност свързана с основните дейности на читалището, като: консултантска, преводаческа, издателска, информационна **и друга стопанска дейност**, която е в съответствие с действащото законодателство, като приходите от нея използва за постигане определени читалищни потребности.

ГЛАВА ТРЕТА УЧРЕДЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО, ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 18. Учредяване. Читалището се учредява на събрание на което присъстват най-малко 50 дееспособни физически лица. Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи на управление.

Чл. 19. Членство. Член на читалището може да бъде всеки гражданин на населеното място, с писмено заявление до председателя на читалището. Заявлението се приема от секретаря на читалището. Встъпването в членство става с плащане на членския внос, с вписване в книгата за членовете на читалището и получаване на членска книжка. Ново постъпилите членове се обявяват пред общото събрание.

Членовете на читалището са: **индивидуални, колективни и почетни.**

1. **Индивидуалните членове** са български граждани. Те биват: **действителни и спомагателни.**
  - **Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;**
  - **Спомагателните членове са лица до 18 години, които имат право на съвещателен глас, но нямат право да избират и да бъдат избирани в органите на управление на читалището.**

2. **Колективните членове** съдействат за осъществяване на целта и основните дейности на читалището **и имат право на един глас.**

Колективни членове могат да бъдат:

- професионални организации;
- стопански организации;
- търговски организации;
- кооперации и сдружения;
- културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

3. **Почтени членове** могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл. 20. Права. Действителните членове **имат право:**

1. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището;
2. да участват в дейността на читалището и ползват базата на читалището;

3. да получават информация за дейността на ръководните органи;
4. да упражняват контрол по изпълнение на решенията на общото събрание.

Чл. 21. Задължения. Действителните членове са длъжни:

1. да познават закона за народните читалища;
2. да спазват устава на читалището и участват в работата на общото събрание;
3. да изпълняват решенията на общото събрание и на органите на управление;
4. да опазват имуществото на читалището;
5. да плащат редовно членския внос.

Чл.22. Прекратяване на членство. Членството в читалищната организация се прекратява:

1. при не редовно плащане на членския внос;
2. поради доброволно напускане на организацията;
3. поради изключване от организацията.

Чл. 23. Прекратяване на читалището. Читалищната организация се прекратява(разпуска):

1. по решение на общото събрание, решението се вписва в регистъра на окръжния съд;
2. читалището може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:
  - дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
  - имуществото му не се използва според целта и предмета на дейността на читалището;
  - налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години, по искане на министърът на културата до прокурора;
  - не е учредено по законовия ред;
  - обявено в несъстоятелност.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл. 24. Органите на читалището са: **общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.**

Чл. 25. Върховен орган на читалището е общото събрание.

Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 26. Общото събрание по своя характер може да бъде- редовно, отчетно-изборно и извънредно:

1. Редовно общо събрание се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно;

2. Отчетно-изборно събрание се свиква от настоятелството през 3-ри години;
3. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството; по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището **имащи право на глас.**

При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание до **15 дни** от постъпването на искането, проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с **право на глас** могат да свикат извънредно общо събрание **от свое име.**

Чл. 27. Поканата за общо събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му **и кой го свиква.** Поканата трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането му. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места се залепва поканата за събранието.

Чл. 28. Общото събрание е **законно**, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. **При липса на кворум събранието се отлага за един час.** Тогава събранието е **законно**, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при провеждане на редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при свикване на извънредно общо събрание.

Чл. 29. Общото събрание има следните компетенции:

1. **изменя и допълва устава;**
2. избира и освобождава председателя на читалището, членовете на настоятелството, и проверителната комисия ;
3. приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището
4. **изключва членове на читалището;**
5. определя основните насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членство в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. **отменя решения на органите на читалището;**
11. **взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с Общината;**
12. взема на решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни читалищни членове;
13. **взема решение за прекратяване на читалището;**
14. решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището;

15. две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред окръжния съд за отмяна на решение на общо събрание, ако то противоречи на закона или устава;

16. искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението;

17. за заседанията на общото събрание се съставя протокол, в които се вписват броя на присъстващите членове, дневния ред, разискванията по него, гласуваните и взети решения;

Протоколът се подписва от председателя на събранието и от протоколчика след закриване на събранието.

Решенията по чл. 29, точки: 1, 4, 10, 11, и 13 се вземат с мнозинство най-малко с две трети от всички членове на читалището. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 30. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от петима членове, избрани за срок от 3-и години. Същите нямат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен.

Член на читалището не може да бъде избран за член на настоятелството, ако не присъства на общото събрание.

Настоятелството встъпва в изпълнение на своите компетенции от датата на избирането, като провежда първото си заседание. Настоятелството работи до избиране на ново настоятелство.

С избирането на новото настоятелство-старото настоятелство прекратява своята дейност.

Чл. 31. Читалищното настоятелство има следните компетенции:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището, по трудов договор и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете си.

При равен брой гласове се извършва второ гласуване. В случай, че има второ равенство, решаващ е гласът на председателя;

7. член на настоятелството, които е против взето решение, подписва протокола с особено мнение и писмено излага мотивите си;

8. членовете носят отговорност за своите решения - солидарно.

Чл. 32. Председателя на читалището се избира от общото събрание за срок от 3-и години и е член на настоятелството.

Председателят има следните компетенции:

1. предлага на общото събрание проект за състава на настоятелството;
2. организира дейността на читалището съобразно закона, устава , решенията на общото събрание и решенията на настоятелството;
3. представлява читалището;
4. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание на читалището;
5. отчита дейността си пред настоятелството;
6. сключва и прекратява трудови договори със служителите съобразно бюджета на читалището и договори за наем въз основа на решение на настоятелството;
7. ежегодно до **10 –ти ноември** представя на кмета на общината предложения за дейността на читалището през следващата година и сключва договор с него;
8. ежегодно до **31-ви март** представя на кмета на общината и общинския съвет отчет за осъществените читалищни дейности по изпълнение на програмата и за изразходваните средства през предходната година.

Чл. 33. Секретаря на читалището е в трудово правно отношение с читалището и не е член на настоятелството.

Секретаря има следните компетенции:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, решенията на общото събрание, включително решенията за изпълнение на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал;
4. запознава настоятелството с постъпилите писма и заявления;
5. следи за измененията и допълненията в Закона за народните читалища;
6. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

Секретаря на читалището **не може да е в роднински връзки** с членове на настоятелството и на проверителната комисия по права линия и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг / съпруга на председателя на читалището.

Чл. 34. Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок от 3-и години. **Член на читалището не може да бъде избран в проверителната комисия, ако не присъства на общото събрание.**

1. Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.
2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.
3. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

Чл. 35. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 36. Членовете на настоятелството, включително председателя и секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условия и по ред на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА ЧЛЕНСКИ ВНОС

Чл. 37. Размерът на членския внос се определя от общото събрание.

Чл. 38. Членския внос се внася в касата на читалището:

1. ежемесечно;
2. в началото на всяко тримесечие на текущата година.
3. в началото за цялата текуща година.

Чл. 39. Членския внос се отчита чрез квитанция и чрез нанасяне в членската книжка с подпис на касиера.

Чл. 40. Член на читалището не внесъл членския си внос за три поредни месеца през текущата година се счита за самоизключил се от състава на читалищната организация **и няма право на глас.**

ГЛАВА ШЕСТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 41. Имуществото на читалището се състои от сграда предоставяна от общината за безвъзмездно ползване и от имущество придобито със собствени средства.

Чл. 42. Читалището набира финансови средства от:

1. членски внос;
2. такси от културно-просвета и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общински бюджет;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. от други приходи.

Чл. 43. При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда средства се осигуряват от общинския съвет.

Чл. 44. Отчетът за изразходваните средства от държавния и общинския бюджет се представя в общината.

Чл. 45. Разходите не могат да надвишават приходите.

ГЛАВА СЕДМА ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 46. Читалището има кръгъл печат с надпис: Народно читалище "Орфей" 1947 с. Ерма река, община Златоград в окръжност , средата има разтворена книга .

Чл. 47. Празник на читалището е **24-ти май – Ден на славянската писменост и на Българската просвета и култура.**

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 48. Председателя и / или секретаря на читалището **не могат** да предоставят имущество на читалището в нарушение на **чл. 12, т. 1, 2 и 3.**

Които извърши нарушение се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от правото да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години (по закона за народните читалища-чл. 31).

Чл. 49. Ако председателя **не заяви вписване на читалището** в регистъра на читалищата в срок се наказва с глоба в размер от 150 до 300 лв.(по закона за народните читалища чл. 32).

Чл. 50. При непредставяне на отчет за изпълнение на читалищната дейност и за изразходваните от бюджета средства в срок по **чл. 32, т. 8** председателя се наказва с глоба в размер от 150 до 300 лв. (по закона за народните читалища - чл. 33).

Този устав е приет на общо събрание на членовете на читалището проведено на 28.04. 2010 г. и е приведен в съответствие с изискванията на Закона за народните читалища приет от Народното събрание на 05. 06